Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul.Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-15605/2

Podgorica, 29.05.2025.godine

Za: MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA, Rimski trg 46, Podgorica

gospodinu, Danilu Šaranoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Nacrt akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2025. godinu

Veza: Vaš akt br. 050/25-24696/1. godine od 15.05.2025. godine

Poštovani gospodine Šaranoviću,

Povodom *Nacrta akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2025. godinu*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Nacrta akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U dostavljenom Izvještaju o analizi uticaja propisa navedeno je da je za realizaciju Akcionog plana za 2025. godinu potrebno obezbijediti finansijska sredstva u procijenjenom u iznosu od 5.075.000,00€, od čega je iznos od 1.455.000,00€ planiran budžetom (uključujući i Sektorsku budžetsku podršku), dok će sredstva u visini od 3.620.000,00€ biti obezbijeđena iz stranih fondova. Sredstva planirana budžetom u iznosu od 1.455.000,00€, predviđena su, kako je navedeno u obrazloženju, u okviru budžeta institucija nadležnih za realizaciju planiranih aktivnosti i to: Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva turizma, Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, Uprave carina i Policijske akademije. Implementacijom akcionog plana ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Razmatrajući dostavljeni tekst Predloga, utvrđeno je da se pojedine aktivnosti odnose na pokretanje predloga za izradu ili izmjenu pravnih okvira. Imajući u vidu navedeno, ukazujemo da će predlozi navedenih aktivnosti, kao i ostalih aktivnosti iz Akcionog plana, koje se tiču pokretanje predloga za izradu ili izmjenu pravnih okvira, a koji mogu imati fiskalni uticaj na budžet države, biti predmet posebnog razmatranja.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na dostavljeni Nacrt akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2025. godinu, uz obavezu da se sredstva potrebna za sprovođenje istog usklade sa sredstvima planiranim Zakonom o budžetu za 2025. godinu nosiocima aktivnosti.

MINISTAR
Novica Vuković

Crna Gora MINISTARSTVO FINANSIJA PODGORICA

Kontakt osobe:
mr Ivana Radojičić, Direktorat za finansijski sistem i koordinaciju politika, ivana.radojicic@mif.gov.me;
Aleksandra Tošković, Direktorat za državni budžet, aleksandra.toskovic@mif.gov.me.

NACRT AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE ŠENGENSKOG AKCIONOG PLANA ZA 2025. GODINU

Mjera 2: Migracije i azil, koja sadrži tri aktivnosti

- Operativni cilj 3: Ostvaren je napredak u opremanju, posebno u oblasti graničnih provjera i nadzora državne granice, carinske kontrole, viza i SIRENE, u okviru kojeg je definisana sljedeća mjera:

  Mjera 3: Oprema

  Ova mjera sadrži 11 aktivnosti u okviru četiri oblasti i to: granična kontrola, nadzor državne granice, vize i SIRENE i ŠIS.

- Operativni cilj 4: Poboljšana je infrastruktura na graničnim prelazima, za smještaj službenika Sektora granične policije, SIRENE I ŠIS. U okviru ovog cilja definisana je sljedeća mjera:

  Mjera 4: Infrastruktura

  U okviru ove mjere predviđena je realizacija četiri aktivnosti koje se odnose na infrastrukturu na graničnim prelazima

- Operativni cilj 6: Postignut je napredak u obuci u oblastima granične kontrole, viza, migracija I međunarodne zaštite, međunarodne i policijske saradnje, ŠIS-a i SIRENE. U okviru ovog cilja je definisana sledeća mjera:

  Mjera 6: Obuke, koja će biti realizovana kroz jednu aktivnost.

Sredstva koja su potrebna za realizaciju aktivnosti će biti obezbijeđena iz budžeta, a dijelom i iz stranih izvora, odnosno fondova međunarodnih organizacija.

S obzirom na kompleksnost šengesnke materije, kroz aktivnosti predviđene Šengenskim akcionim planom realizovaće se niz sistemskih reformi za koje će biti zadužen veliki broj insitucija, što zahtijeva efikasnu koordinaciju u cilju postizanja očekivanih rezultata.

Prilog Šengenskom akcionom planu za 2025. godinu je i Plan projekata u cilju realizacije akcionih planova za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom i Šengenskog akcionog plana u 2025. godini (Plan je sastavni dio akcionih planova za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom i Šengenskog akcionog plana u 2025. godini).

1.1 GRANIČNA KONTROLA					
1.1.1 Usvajanje Strategije granične kontrole 2025-2029	Strategija usvojena	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Sektor granične policije	II - III kvartal	Redovna aktivnost	Budžet
1.1.2 Donijeto uputstvo o načinu zaduživanja, razduživanja, čuvanja i načinu postupanja u slučaju zloupotrebe štambilja na graničnim prelazima	Donijeto uputstvo. Uputstvo se sprovodi.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Direktorat za normativno -pravne i kadrovske poslove, Sektor granične policije	III - IV kvartal	Redovna aktivnost	Budžet
1.1.4 Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja policijske obuke za Sektor Granične policije	Donijeti pravilnike za sistemske obuke	Ministarstvo unutrašnjih poslova - Sektor granične policije	IV kvartal	Redovna aktivnost Twinning projekat „Komplementarna podrška integrisanog upravljanja granicom“	Budžet Sredstava EU
1.1.5 Implementacija plana za prevenciju i suzbijanje korupcije na granici	Implementirane predviđene aktivnosti	Ministarstvo unutrašnjih poslova - Sektor granične policije	I - IV kvartal	Redovna aktivnost	Budežt
1.1.6 Zaključiti odgovarajuće sporazume sa operaterima marina, Lučkom kapetanijom i carinom i propisati procedure za	Sporazumi zaključeni. Procedure donešene.	Ministarstvo unutrašnjih poslova, i Uprava carina	II - IV kvartal	Redovna aktivnost	

-plan obuka za preporučena rešenja					
1.2. VIZE					
1.2.1. Donijeti akt o uspostavljanju VIS-a.	Donešen akt	Ministarstvo vanjskih poslova u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova/Uprava policije – Sektor granične policije	III - IV kvartal	Redovna aktivnost	Budžet
1.2.2. Propisati obrazac za podnošenje zahtjeva za vizu i razloge zbog kojih se odbija izdavanje vize	Obrazac propisan	Ministarstvo vanjskih poslova	III - IV kvartal	Redovna aktivnost	Budžet
1.2.3. Propisati vizni režim u skladu sa EU (Uredba (EU) 2018/1806)	Donijeti Uredbu o viznom režimu	Ministarstvo vanjskih poslova	IV kvartal	Redovna aktivnost	
1.2.4. Izrada mape puta za: •Uvezivanja VIS-a sa mrežom DKP-a; •Uspostavljanja interkonekcija VIS-a sa mrežom MUP-a radi: -provjere baze izdatih viza -provjere IINTERPOL-a i nacionalne aplikacije u procesu izdavanja viza.	Izrađena analiza potreba.	Ministarstvo vanjskih poslova u saradnji sa: Ministarstvo unutrašnjih poslova - Sektor granične policije i IOM	III/IV kvartal	350.000 €	Sredstava EU – Misija međunarodne organizacije za migracije

granice sa R. Srbijom, R. Albanijom, R. Kosovom i Bosnom i Hercegovinom		integrisano upravljanje granicom			
1.4.2. Potpisati protokole sa susjednim državama o: •prelascima policijskih vozila i službenika/ca bez zaustavljanja preko teritorije susjedne države za potrebe vršenja policijskih zadataka na teritoriji svoje države •razmjeni informacija u vezi nezakonitog prelaženja državne granice i trgovine ljudima, migracionim kretanjima, opsegu, strukturi i mogućim destinacijama, mogućim migracionim rutama, transportnim sredstvima korišćenim za nezakoniti prelazak državne granice, vrstama organizacije krijumčara, obavještajnim informacijama i analizama koje se odnose na aktuelnu situaciju, te o drugim	Potpisan najmanje jedan protokol	MUP/Komisija za granicu / Odjeljenje za integrisano upravljanje granicom	II - IV kvartal	Nisu potrebna dodatna budžetska sredstva	

mjesta za prelazak državne granice	turističkih mjesta za prelazak državne granice	Ministarstvom unutrašnjih poslova – Sektor granične policije			
1.5. SIRENE					
1.5.1. Na nivou MUP-a usvojiti uputstvo za SIRENE	Usvojen SIRENE priručnik na nivou MUP-a.	Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije-Sektor za borbu protiv kriminala - INTERPOL	III - IV kvartal	Redovna aktivnost	
1.5.2 Uspostaviti efikasan mehanizam provjere zloupotreba identiteta: Izraditi proceduru za zloupotrijebljen identitet	Izrađena procedura za zloupotrebljen identit.	Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije, Služba za informacione tehnologije	IV kvartal	Twinning projekat „Komplementarna podrška integrisanog upravljanja granicom“	Sredstva EU
1.6 ANALIZA RIZIKA					
1.6.1 Sačiniti sporazum o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave carina	Potpisan sporazum.	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije-Sektor granične policije i Uprava carina	IV kvartal	Redovna aktivnost	
1.6.2 Izraditi zajedničku analizu rizika	Izrađena analiza	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije-Sektor granične policije i Uprava carina	II-III kvartal	Nisu potrebna dodatna budžetska sredstva	
1.6.3	Donijeto uputstvo	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava	IV kvartal	Nisu potrebna dodatna budžetska sredstva	

relevantnim evropskim i nacionalnim zakonodavstvom	pregovaračkih struktura.	normativno -pravne i kadrovske poslove; Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama			
Operativni cilj 2:	Postignut je napredak u sprečavanju nelegalnih migracija, readmisije lica koja nezakonito borave u Crnoj Gori, poboljšan postupak utvrđivanja međunarodne zaštite i ojačani prihvatni kapaciteti stranaca koji traže međunarodnu zaštitu				
Indikator učinka:	**Početna vrijednost 2017. godine**	**Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta 2020. godina**	**Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta 2025. godine (ŠAP-om, koji je donijet 23. februara 2017. godine, utvrđeni su rokovi od 2017-2028. godine., kao i do Šengen evaluacije, do ulaska u EU i do ulaska u Šengenski prostor).**		
Ostvaren je napredak u sprečavanju nelegalnih migracija, readmisije lica koja nezakonito borave u Crnoj Gori, poboljšan postupak utvrđivanja međunarodne zaštite i ojačani prihvatni kapaciteti Prihvatilišta za strance	Kapaciteti Centra za tražioce azila nijesu bili dovoljni za smještaj svih lica koja traže azil. U tom smislu, Ugovorom o zakupu obezbijeđen je alternativni smještaj u kojem su bila smještena punoljetna lica, tj. pored smještajnih kapaciteta Centra za tražioce azila angažovani su alternativni	Unaprijeđen je kvalitet prijemnih uslova za tražioce azila na osnovu stvarnih potreba. Za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu osim kapaciteta Centra za prihvat (koji su tokom 2019. godine prošireni sa 80 na 104 mjesta) do sredine maja 2020. godine angažovani su i alternativni smještajni kapaciteti. Stavljanjem u funkciju Odsjeka za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu-Božaj u okviru Direkcije za prihvat stranaca, u avgustu 2020. godine, kapaciteti za smještaj u vlasništvu države uvećani su za 60 mjesta. Unaprijeđen je kvalitet prijemnih uslova na osnovu stvarnih potreba. Jačanjem prihvatnih kapaciteta u vlasništvu države prestala je potreba za	Ministastvo unutrašnjih poslova će kapacitete za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu ojačati kroz realizaciju planiranih aktivnosti u cilju njihovog povećanja.	

		država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, kao i uzimanje i razmjena otisaka prstiju u skladu sa Uredbom o EURODAC-u. Prihvatilište za strance i Centar za primjenu blažih mjera je stavljen u funkciju krajem 2013. godine, sa smještajnim kapacitetima za 46 lica. Smještaj je odvojen za članove porodice, kao i za muškarce i žene. Ministarstvo unutrašnjih poslova je preduzelo aktivnosti na stvaranju uslova za rekonstrukciju postojećeg objekta Centra za prihvat u Spužu dogradnjom polusprata - potkrovlja i proširivanjem gabaritnosti restorana. Ovom aktivnošću bi se smještajni kapaciteti uvećali za 60 mjesta. Tokom 2022. godine, raspisivana su četiri tendera u pogledu predmetne rekonstrukcije, međutim, niko se nije prijavljivao.		
MJERA 2: MIGRACIJE I AZIL					
Aktivnost	**Indikator rezultata**	**Institucija**	**Datum početka/ planirani datum završetka**	**Sredstva predviđena za sprovođenje aktivnosti**	**Izvor finansiranja**
2.1. MIGRACIJE					
2.1.1 Povećanje smještajnih kapaciteta u Odsjeku za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Spužu	Povećani kapaciteti	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Direktorat za građanska stanja i lične isprave	II - IV kvartal	710 000€	Budžet

državne granice, carinske kontrole, viza i SIRENE.	-za granične prelaze za prvu i drugu liniju provjera; -mobilne opreme za granične provjere dokumenata kod aviona ili na bording gejtu; -za video nadzor na svim graničnim prelazima	Nedostaju lupe sa uvećanjem većim od 10 x sa izvorom svjetlosti. Za drugu liniju provjera usklađenost je manja od 60%. Nedostaju trake za prinudno zaustavljanje vozila, uređaji za čitanje otisaka prstiju, detektori CO2, droge i eksploziva i srčanog pulsa. Na aerodromskim graničnim prelazima nema instaliranih mobilnih čitača dokumenata. Video – nadzorom su pokriveni svih 29 graničnih prelaza.	

MJERA 3: OPREMA

3.1. GRANIČNA KONTROLA

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Datum početka/ planirani datum završetka	Sredstva predviđena za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.1.1 Nabavka i instalacija nedostajuće opreme za granične prelaze za I. liniju provjera: - Mobilni čitač dokumenata 50 kom	Podignut nivo ukslađenosti za I. liniju kontrole	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Služba za informacione tehnologije, Direktorat za finansijsko materijalne poslove, Sektor granične policije,	II - IV kvartal	75 000 e	Budžet

3.2.3 Nabavka opreme i instalacija mobilnih sistema za nadzor zelene granice	Poboljšana pokrivenost zelene granice sistemima elektronskog nadzora	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Direktorat za finansijsko-materijalne poslove, Sektor granične policije	IV kvartal	100 000 €	Budžet
3.2.4 Obezbjediti redovno održavanje opreme (Zaključivanje ugovora o održavanju opreme).	Zaključen ugovor/oprema se redovno održava	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Direktorat za finansijsko-materijalne poslove, Sektor granične policije	III kvartal	Nisu potrebna dodatna budžetska sredstva	
3.3. VIZE					
3.3.1 Napraviti analizu stanja u DKP. Provjeriti koji DKP već imaju adekvatne prostorije za sprovođenje viznih postupaka. Za one koji nijesu u saglasnosti sa šengenskim standardima, potrebno je napraviti projekte modernizacije.	Izrađena anliza stanja.	Ministarstvo vanjskih poslova	IV kvartal	Nisu potrebna dodatna budžetska sredstva	
3.3.2 Adaptirati adekvatne prostorije u DKP za sprovođenje viznih postupaka.	Prostorije izgrađene	Ministarstvo vanjskih poslova	IV kvartal	Nisu potrebna dodatna budžetska sredstva	

			Šengen evaluacije, do ulaska u EU i do ulaska u Šengenski prostor)
Poboljšana je infrastruktura na graničnim prelazima, za smještaj službenika Sektora granične policije, SIRENE I ŠIS.	Utvrđene su infrastrukturne potrebe po graničnim prelazima i po godinama planiranja nabavke. Na svim graničnim prelazima izgraditi ili adaptirati infrastrukturu u skladu sa Zakonom o šengenskim granicama i Šengenskim katalogom preporuka i najbolje prakse.	**-Izgrađen novi ZGP Vraćenovići – Deleuša, u Vraćenovićima (CG), na granici CG i BiH;** **-Adaptiran je objekat u Vilusuma za potrebe službenika Stanice Granične policije Nikšić;** **-Izgrađen je novi zajednički granični prelaz Zatrijebačka Cijevna (CG) – Grabon (R.Albanija);** **-Završena je izgradnja GP Ranče, na novoj lokaciji – 2022. godine;** **-Adaptiran je objekat Centra za policijsku saradnju granične policije (CG -R.Albanija – Kosovo) u Plavu;** **-Adaptiran je objekat u Risnu za potrebe SGP;**	Na svim graničnim prelazima je izgrađena ili adaptirana infrastruktura u skladu sa Zakonikom o šengenskim granicama i Šengenskim katalogom preporuka i najbolje prakse.

		-Izrađena projektna dokumentacija za izgradnju objekta NCC Podgorica i Sektora granične policije u Zagoriču; -Izrađena projektna dokumentacija i završena adaptacija objekta u Rožajama za potrebe OB Rožaje i Stanice granične policije Bogaje, objekat je useljen od strane StGP Rožaje tokom 2024 godine. -Završeno povezivanje optikom graničnih prelaza Kobila i Luka Budva. Na Tenderu za JN iz 2024.godine izabrana je firma za izradu projekata za rekonstrukciju graničnih prelaza Grnčar I Dračenovac. U saradnji sa IOM organizacijom u toku je izgradnja zgrade za SGP	

				za smještanje i servisiranje plovila, adaptaciju pristaništa za plovila uz opremanje operativne platforme. Izrada projektne dokumentacije i građevinski radovi u kompleksu logističke baze izvodiće se fazno.	
MJERA 4: INFRASTRUKTURA					
Aktivnost	**Indikator rezultata**	**Institucija**	**Datum početka/ planirani datum završetka**	**Sredstva predviđena za sprovođenje aktivnosti**	
4.1. INFRASTRUKTURA NA GRANIČNIM PRELAZIMA					
4.1.1 Obezbijediti prostorije za zadržavanje na svim vazdušnim lukama, drumskim i željezničkim graničnim prelazima gdje je potrebno.	Obezbijeđene prostorije	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Odsjek za materijalne poslove i investicije, Sektor granične policije	II - IV kvartal	70 000€	Budžet
4.1.2 Na željezničkim graničnim prelazima obezbijediti video nadzor otvorenih teretnih vagona i fizički	Postavljen video nadzor	Ministarstvo unutrašnjih poslova,/Sektro granične policije,	III - IV kvartal	290 000 €	Budžet

				2025. godine (ŠAP-om, koji je donijet 23. februara 2017. godine, utvrđeni su rokovi od 2017-2028. godine, kao i do Šengen evaluacije, do ulaska u EU i do ulaska u Šengenski prostor).
Ostvaren je napredak u obuci u oblastima granične kontrole, viza, migracija i međunarodne zaštite, međunarodne i policijske saradnje, ŠIS-a-SIRENE		Tokom 2017. godine od strane trenera ukupno je realizovana 81 obuka. Usvajanjem novog Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca iziskuje obučenost kadra iz ove oblasti kako bi se isti dosljedno implementirao u praksi	U periodu od 01.01.2020. godine do 31.12. 2020. godine realizovano je ukupno 87 obuka. U realizaciji obuka koje su pohađali službenici sa tematikom migracija i azila ostvaren je napredak čime je ojačan kadrovski potencijal. U periodu od 01. 01. 2021. godine do 31.12.2021. godine realizovano je ukupno 12 obuka. U periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, realizovano je 12 obuka.	U potpunosti su obučeni svi službenici Granične policije za obavljanje poslova granične kontrole, zatim službenici iz oblasti viza, migracija i iz sistema međunarodne zaštite, posebno u dijelu specifičnih tema: sigurna zemlja porijekla, ranjive kategorije, djeca, spajanje porodice i sl.,kao i službenici iz oblasti međunarodne i policijske saradnje i ŠIS-a- SIRENE.
Mjera 6: OBUKE				
6.1	Izrađen program	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Policijska akademija,	III - IV kvartal	Nisu potrebna dodatna budžetska sredstva

aOBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	**Ministarstvo unutrašnjih poslova**
NAZIV PROPISA	Nacrt Akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2025. godinu

1. Definisanje problema

- **Koje probleme treba da riješi predloženi akt?**
- **Koji su uzroci problema?**
- **Koje su posljedice problema?**
- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**
- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

Vlada Crne Gore je na sjednici od 23. februara 2017. godine donijela Šengenski akcioni plan (ŠAP), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, kao ključni strateški dokument kojim Crna Gora, pripremajući se za buduće članstvo u EU, usklađuje svoje bezbjedonosne i granične politike sa njenim standaradnima. Ovaj dokument nije vremenski ograničen, već se implementira kroz godišnje akcione planove, kojima se utvrđuju mjere, aktivnosti, indikatori, odgovorne institucije, rokovi, status realizacije i potrebna sredstva.

S obzirom na kompleksnost i zahtjevnost ove materije, kao i to da je potpuni ulazak u Šengenski prostor dugotrajan proces i da obuhvata više segmenata (politika azila, vanjske granice, vizna politika, saradnja policijskih i pravosudnih organa, adekvatna oprema i infrastruktura), glavni izazov i dalje ostaje nedovoljna usklađenost sa pravnim poretkom i praksama Evropske unije u odnosu na slobodu kretanja, odnosno zaštitu granica. U tom smislu, neki od problema čijem rješavanju će doprinijeti implementacija ovog dokumenta su sljedeći:

1. Usklađenost pravnog okvira sa šengenskom pravnom tekovinom

Usklađivanje regulative sa šengenskom pravnom tekovinom jedan je od primarnih uslova koje zemlja kandidat mora da ispuni za ulazak u Šengenski prostor. Iako je u prethodnom periodu ostvaren napredak, Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2024. godinu, pokazao je da su se aktivnosti po ovom pitanju odvijale usporenom dinamikom, odnosno, da je od 40 aktivnosti, 15 aktivnosti realizovano, 15 je djelimičmno realizovano, a nije realizovano 10 aktivnosti. Aktivnosti koje su djelimično ili nisu realizovane su uvrštene u Akcioni pan za 2025. godinu.

2. Neregularne migracije i kapaciteti za prihvat stranaca

Neregularne migracije predstavljaju značajan izazov kada je u pitanju bezbjednost spoljnih granica. Prema Izvještaju Evropske komisije o napretku za Crnu Goru za 2024. godinu, iako je upravljanje legalnim i neregularnim migracijama i dalje na zadovoljavajućem nivou i regulatorni okvir uglavnom usklađen sa EU zakonodavstvom, kapaciteti za otkrivanje neregularnih migracija moraju se i dalje razvijati. Takođe, nije uspostavljen moderan sistem prikupljanja podataka za provjeru migranata i izbjeglica, a potrebno je i da se unaprijedi koordinisan pristup svim akterima odgovornim za upravljanje mještovitim migratornim tokovima.

Prema istom izvještaju, smještajni kapaciteti moraju biti prošireni u slučaju većih migratornih tokova, naročito u kontekstu budućeg članstva Crne Gore u EU. Povećanje smještajnih kapaciteta u Odsjeku za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Spužu je planirano Akcionim planom iz 2024. godine, međutim, tenderske procedure nisu u potpunosti sprovedene, te je ova aktivnost uvrštena u Akcioni plan za 2025. godinu.

3. Oprema, naročito u oblasti granične kontrole, nadzora državne granice, carinske kontrole, viza i SIRENE

Oprema za upravljanje granicama se u kontinuitetu nadograđuje u skladu sa Šengenskim akcionim planom, uz oslanjanje na EU i druge eksterne fondove, međutim nabavka i stavljanje u funkciju specifičnih vrsta opreme je i dalje neophodna.

4. Infrastruktura na graničnim prelazima

Nepostojanje prostorija za zadržavanje na svim drumskim i željezničkim graničnim prelazima, kao i nedostatak video nadzora na željeznilkim graničnim prelazima i nemogućnost fizičkog sprječavanja nekontrolisanog prelaska lica bez granične kontrole.

5. Vizna politika

Akcionim planom za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2024. godinu, bio je predviđen niz aktivnosti u cilju usaglašavanja vizne politike sa evropskim standardima. Između ostalog, planirano je da se donese akt o u uspostavljanju Viznog informacionog sistema (VIS), nakon čega bi se izradila mapa puta za uvezivanje istog sa mrežom diplomatsko-konzularnih predstavništva, kao i interkonekcija sa mrežom MUP-a radi provjere baze izdatih viza. Takođe, planirano je da se adaptiraju adekvatne prostorije u određenim diplomatsko-konzularnim predstavništvima za sprovođenje viznih postupaka.
Ove aktivnosti su ostale nerealizovane te ih je bilo neophodno uvrstiti u Akcioni plan za 2025. godinu, imajući u vidu značaj vizne politike u kontekstu integracija u šengenski prostor, prvenstveno sa aspekta bezbjednosti.

6. Međuinstitucionalna ali i međunarodna saradnja

Uzroci navedenih problema su:
- Nedostatak potrebnih sredstava
- Nedovoljni kadrovski i prostorni kapaciteti
- Nerealizovani postupci nabavke opreme
- Nedovoljno razvijen informacioni sistem
- Nedovoljna ili neadekvatna komunikacija i koordinacija između nadležnih institucija u pogledu kreiranja i implementacije propisa i drugih akata

Sve navedeno prouzrokuje usporenu dinamiku ispunjavanja uslova za ulazak u šengenski prostor, što utiče i na cjelokupan proces evropskih integracija.

Neusvajenje ovog dokumenta uticalo bi na same institucije koje su nosioci planiranih aktivnosti u kontekstu jačanja kapaciteta i efikasne i pravovremene implementacije javnih politika za koje su nadležni. Neobezbjeđivanje potrebnih resursa za realizaciju pojedinačnih mjera odnosno aktivnosti, uticaće i na funkcionisanje već uspostavljenog sistema. Najvažnije, ugrožava se realizacija aktivnosti ključnih za politiku bezbjednosti granica u svim segmentima koje obuhvata koja je važna kako za Crnu Goru, tako i za Evropsku uniju, koja neće moći pratiti napredak Crne Gore u ovoj oblasti.

Cilj države je da nakon ulaska u EU što prije uslijedi i puno pristupanje šengenskom prostoru, što bi značilo puno ostvarenje prava na slobodu kretanja osoba nakon ukidanja nadzora državne granice na unutrašnjim granicama.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Glavni strateški cilj Akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2025. godinu je „Ispunjavanje uslova za ulazak Crne Gore u EU i šengenski prostor", a definisano je i pet operativnih ciljeva sa pratećim mjerama.

• *Operativni cilj 1*: Usklađivanje pravnog okvira sa šengenskim pravnim tekovinama u oblasti granične kontrole, viza, međunarodne policijske i pravosudne saradnje, prekogranične policijske i carinske saradnje, SIRENA biroa, analize rizika, Šengenskog informacionog sistema, FRONTEX-a i bezbjednosti i zaštite ličnih podataka
Mjera 1: Usklađivanje pravnog okvira sa šengenskom pravnom tekovinom
1.1. Granična kontrola
1.2. Vize
1.3. Međunarodna policijska i pravosudna saradnja
1.4. Prekogranična saradnja
1.5. SIRENE
1.6. Analiza rizika
1.7. FRONTEX
1.8. Bezbjednost i zaštita ličnih podataka

• *Operativni cilj 2:* Postignut je napredak u sprečavanju nelegalnih migracija, readmisije lica koja nezakonito borave u Crnoj Gori, poboljšan postupak utvrđivanja međunarodne zaštite i ojačani prihvatni kapaciteti stranaca koji traže međunarodnu zaštitu;
Mjera 2: Migracije i azil:
2.1. Migracije

• *Operativni cilj 3*: Ostvaren je napredak u opremanju, posebno u oblasti graničnih provjera i nadzora državne granice, carinske kontrole, viza i SIRENE;
Mjera 3: Oprema
3.1. Granična kontrola
3.2. Nadzor državne granice
3.3. Vize
3.4. SIRENE i ŠIS

• *Operativni cilj 4:* Poboljšana je infrastruktura na graničnim prelazima, za smještaj službenika Sektora granične policije, SIRENE I ŠIS.
Mjera 4: Infrastruktura
4.1. Infrastruktura na graničnim prelazima

• *Operativni cilj 6:* Postignut je napredak u obuci u oblastima granične kontrole, viza, migracija I međunarodne zaštite, međunarodne i policijske saradnje, ŠIS-a i SIRENE
Mjera 6: Obuke

Ciljevi usklađeni sa ciljevima Šengenskog akcionog plana iz 2017. godine

Donošenje Akcionog plana je obaveza predviđena Programom rada Vlade za 2025. godinu, za čiju realizaciju su zaduženi Ministarstvo unutrašnjih poslova i Međuresorna radna grupa za praćenje sprovođenja Šengenskog akcionog plana.
Ovaj dokument usklađen sa Srednjoročnim programom rada Vlade, Strategijom integrisanja upravljanja granicom, Akcionim planom za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkom poglavlju 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost iz aprila 2025.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Imajući u vidu da je procesu evropskih integracija svaka država kandidat obavezna da tokom pregovora predloži detaljni akcioni plan u cilju ostvarivanja uslova za ulazak u Šengen, to je donošenje i implementacija Šengenskog akcionog plana obaveza obuhvaćena Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 24–Pravda, sloboda, bezbjednost. Ispunjavanje uslova za ulazak u šengenski prostor je jedan od najizazovnijih segmenata Poglavlja 24, te ovaj akcioni plan predstavlja ključni programski dokument u okviru priprema za ulazak Crne Gore u Evropsku uniju. Takođe, isti je i plan razvoja integrisanog upravljanja granicom u skladu sa savremenim evropskim principima i standardima koji će u prvom planu doprinijeti boljoj bezbjednosti države. Imajući u vidu da se isti realizuje kroz godišnje akcione planove, nedonošenjem ovog dokumenta prekinuće se kontinuitet u sprovođenju aktivnosti ka integrisanju u šengenski prostor, a istovremeno se umanjuje i kredibilitet institucija.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Ovaj dokument utiče na državne organe koji su odgovorni za sprovođenje aktivnosti koje su definisane: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo turizma, Ministarstvo saobraćaja, Uprava carina, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama.

Ovim akcionim planom, planirane su značajne aktivnosti u oblasti upravljanja granicama (opremanje graničnih prelaza, modernizacija opreme na graničnim prelazima, unaprjeđenje informacionih sistema i infrastrukture, obuka kadrova, usklađivanje propisa i standarda sa EURODAC sistemom, međunarodna prekogranična, policijska i pravosudna saradnja saradnja, i sl.), vizne politike (između ostalog propisivanje viznog režima u skladu sa EU, uvođenje Viznog informacionog sistema i izrade mape puta za njegovo uvezivanje sa mrežom Ministarstva unutrašnjih poslova), unaprjeđenje politike upravljanja migracijama i politikom azila.

- institucije Evropske unije jer ovaj dokument služi za mjerenje praćenja napretka
- Građani, privreda i privrednici će dugoročno osjetiti benefite, jer što se proces ulaska u šengenski prostor bude odvijao zadovoljavajućom dinamikom, to će se prije obezbijediti slobodno kretanje ljudi, robe, usluga i kapitala.

Donošenje akcionog plana neće izazvati troškove građanima i privredi.

Imajući u vidu ciljeve definisane ovim akcionim planom, kao i konačni cilj: pristupanje šengenskom prostoru, a uzimajući u obzir sve gore navedeno, ostvareni rezultati će opravdati sva utrošena sredstva.

Propisom se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**

- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskanu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Sredstva potrebna za realizaciju ovog dokumenta biće obezbijeđena dijelom iz budžeta Crne Gore za 2025. godinu, a dijelom i iz fondova međunarodnih organizacija.

Ukupan iznos planiranih sredstava iznosi 5.075.000,00 eura, od kojih je 1.455 000,00 eura planirano budžetom (uključujući i Sektorsku budžetsku podršku), dok će sredstva u visini od 3.620.000,00 eura biti obezbijeđena iz stranih fondova.

Sredstva su planirana u okviru budžeta institucija nadležnih za realizaciju planiranih aktivnosti: Ministarstva untrašnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva turizma, Uprave pomorske sigurnosti i upravljanje lukama, Uprave carina i Policijske akademije. Sva sredstva će biti jednokratno utrošena.

Ostale aktivnosti će biti realizovane u okviru redovnih aktivnosti ministarstava, odnosno organa uprave koji su nosioci istih.

Implementacijom Akcionog plana ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. S druge strane, neće se ostvariti direktni prihodi za budžet države.

Troškovi su projektovani u odnosu na troškove predviđene Akcionim planom za 2024. godinu, s obzirom na to da da ovaj dokument sadrži i aktivnosti koje nisu realizovane u 2024. godini, kao i aktivnosti koje se realizuju u kontinuitetu.

Prilikom konstruisanja finansijskog okvira, znatan dio sredstava koja su bila planirana za aktivnosti koje nisu prethodno realizovane, prenijete su u redovne aktivnosti organa i dijelom u donatorska/sredstva iz međunarodnih fondova, te je smanjeno opterećenje na budžet. U skladu sa gorenavedenim, nije bilo problema u preciznom obračunu izdataka.

Ministarstvo finansija ima predstavnika u Međuresornoj radnoj grupi za praćenje Šengenskog akcionog plana. Prilikom pripreme ovog dokumenta, nije bilo primjedbi ispred ovog organa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Akcioni plan kreiralo je Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa Međuresornom radnom grupom za praćenje sprovođenja Šengenskog akcionog plana, u čijem sastavu je ukupno 25 predstavnika institucija koje su prepoznate kao nosioci planiranih aktivnosti.

Radna grupa održala je dva radna i tri tematska sastanka, a takođe je komunicirano i elektornskim putem sa nosiocima aktivnsoti u cilju sačinjavanja što kvalitetnijeg dokumenta. Dodatne konsultacije nisu sprovedene, imajući u vidu da su ciljevi i aktivnosti formulisane u skladu sa Šengenskim akcionim planom iz 2017. godine, kao i to da isti uglavnom sadrži aktivnosti koje nisu bile realizovane, a planirano je da budu u prethodnoj godini i kao i aktivnosti koje se realizuju u kontinuitetu.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Potencijalne prepreke za implementaciju ovog dokumenta mogu biti:

- eventualne promjene političke prirode u smislu definisanja pravaca djelovanja u ovoj oblasti, kao i kadrovske i organizacione promjene;
- realizacija određenih aktivnosti uslovljena je prethodnom realizacijom drugih aktivnosti, što može prouzrokovati prolongiranje rokova;
- dinamika realizacije sredstava;
- neadekvatna/nedovoljna međuinstitucionalna koordinacija i komunikacija.

Međuresorna radna grupa za praćenje sprovođenja Šengenskog akcionog plana kontinuirano će održavati sastanke u cilju razmatranja napretka u implementaciji ovog dokumenta, kao i sagledavanja potencijalnih prepreka za realizaciju planiranih aktvinosti, a i time iznalaženja adekvatnog rješenja u prevazilaženju eventualnih izazova.

Akcionim planom predviđena je realizacija 53 aktivnosti u okvru pet operativnih ciljeva, čiji će stepen ispunjenosti biti mjeren na osnovu sljedećih indikatora:

- Izvršeno usklađivanje pravnog okvira sa šengenskom pravnom tekovinom;
- Ostvaren napredak u sprečavanju nelegalnih migracija, readmisije lica koja nezakonito borave u Crnoj Gori, poboljšan postupak utvrđivanja međunarodne zaštite i ojačani prihvatni kapaciteti Prihvatilišta za strance;
- Ostvaren napredak u opremanju, posebno u oblasti graničnih provjera i nadzora državne granice, carinske kontrole, viza i SIRENE;
- Poboljšana infrastruktura na graničnim prelazima, za smještaj službenika Sektora granične policije, SIRENE I ŠIS; i
- Ostvaren napredak u obuci u oblastima granične kontrole, viza, migracija i međunarodne zaštite, međunarodne i policijske saradnje, ŠIS-a-SIRENE.

Cilj	Indikator	Izvor podataka	Ciljana vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta 2025. godine
Usklađivanje pravnog okvira sa šengenskim pravnim tekovinama u oblasti granične	Izvršeno usklađivanje pravnog okvira sa šengenskom pravnom tekovinom	Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Izvještaj Evropske komisije o napretku	U potpunosti usklađen pravni okvir Crne Gore sa šengenskom

kontrole, viza, međunarodne policijske i pravosudne saradnje, - prekogranične policijske i carinske saradnje, SIRENA biroa, analize rizika, Šengenskog informacionog sistema, FRONTEX-a i bezbjednosti i zaštite ličnih podataka		Izvještaji o radu institucija nosilaca planiranih aktivnosti	pravnom tekovinom
Postignut je napredak u sprečavanju nelegalnih migracija, readmisije lica koja nezakonito borave u Crnoj Gori, poboljšan postupak utvrđivanja međunarodne zaštite i ojačani prihvatni kapaciteti stranaca koji traže međunarodnu zaštitu;	Ostvaren je napredak u sprečavanju nelegalnih migracija, readmisije lica koja nezakonito borave u Crnoj Gori, poboljšan postupak utvrđivanja međunarodne zaštite i ojačani prihvatni kapaciteti Prihvatilišta za strance	Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Izvještaj Evropske komisije o napretku Izvještaji o radu institucija nosilaca planiranih aktivnosti	Ministastvo unutrašnjih poslova će kapacitete za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu ojačati kroz realizaciju planiranih aktivnosti u cilju njihovog povećanja.
Ostvaren je napredak u opremanju, posebno u oblasti graničnih provjera i nadzora državne granice, carinske kontrole, viza i SIRENE	Ostvaren je napredak u opremanju, posebno u oblasti graničnih provjera i nadzora državne granice, carinske kontrole, viza i SIRENE.	Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Izvještaj Evropske komisije o napretku Izvještaji o radu Ministarstva unutrašnjih poslova	Oprema je nabavljena i potpuno stavljena u funkciju.
Poboljšana je infrastruktura na graničnim prelazima, za smještaj službenika Sektora granične policije, SIRENE I ŠIS.	Poboljšana je infrastruktura na graničnim prelazima, za smještaj službenika Sektora granične policije, SIRENE I ŠIS.	Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Izvještaj Evropske komisije o napretku Izvještaji o radu Ministarstva unutrašnjih poslova	Na svim graničnim prelazima je izgrađena ili adaptirana infrastruktura u skladu sa Zakonikom o šengenskim granicama i Šengenskim katalogom preporuka i najbolje prakse.
Postignut je napredak u obuci u	Ostvaren je napredak u obuci u oblastima	Izvještaj o realizaciji Akcionog plana	U potpunosti su obučeni svi

oblastima granične kontrole, viza, migracija I međunarodne zaštite, - međunarodne i policijske saradnje, ŠIS-a i SIRENE	granične kontrole, viza, migracija i međunarodne zaštite, međunarodne i policijske saradnje,	Izvještaj o radu Ministarstva unutrašnjih poslova	službenici Granične policije za obavljanje poslova granične kontrole, zatim službenici iz oblasti viza, migracija i iz sistema međunarodne zaštite, posebno u dijelu specifičnih tema: sigurna zemlja porijekla, ranjive kategorije, djeca, spajanje porodice i sl.,kao i službenici iz oblasti međunarodne i policijske saradnje i ŠIS-a-SIRENE.

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Praćenje realizacije Šengenskog akcionog plana vrši Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za međunarodnu saradnju, evropske integracije i projekte i Međuresorna radna grupa za praćenje sprovođenja Šengenskog akcionog plana.
Monitoring će se sprovoditi putem prikupljanja podataka u fazi implementacije ovog dokumenta, sa ciljem da se utvrdi status realizacije predviđenih aktivnosti i identifikovanje potencijalnih izazova, kao i kroz redovne sastanke Međuresorne radne grupe i komunikaciju sa nadležnim institucijama.

Po isteku perioda za realizaciju ovog dokumenta, na osnovu podataka dostavljenih od strane nadležnih institucija biće pripremljen Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2025. godinu.

Datum i mjesto

16 maj 2025. godine, Podgorica

Starješina

MINISTAR

Danilo Šaranović

CRNA GORA MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA PODGORICA